

Reprezentativnost evropskih organizacij socialnih partnerjev: avdiovizualni sektor

Povzetek

Uvod

Namen te študije je zagotoviti potrebne informacije za spodbujanje sektorskega socialnega dialoga v avdiovizualnem sektorju. Cilj vrste študij EIRO o reprezentativnosti, opravljenih na zahtevo Evropske komisije, je opredeliti reprezentativna združenja socialnih partnerjev za posvetovanje v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU). Študija tako opredeljuje ustrezne nacionalne organizacije socialnih partnerjev v avdiovizualnem sektorju po pristopu od zgoraj navzdol (oblikovanje seznama članov evropskih združenj) in od spodaj navzgor s pomočjo nacionalnih korespondentov iz Evropske opazovalnice industrijskih odnosov (EIRO).

Učinkovitost evropskega socialnega dialoga je odvisna od reprezentativnosti ustreznih nacionalnih sektorskih akterjev, saj lahko v evropskem socialnem dialogu sodelujejo le dovolj reprezentativna združenja.

Nacionalno združenje se šteje za ustrezno sektorsko interesno združenje, če izpolnjuje naslednja merila:

- področje združenja se nanaša na zadevni sektor;
- združenje redno sodeluje v sektorskih kolektivnih pogajanjih in/ali je povezano s katerim koli ustreznim evropskim interesnim združenjem.

Evropsko združenje se šteje za ustrezno sektorsko interesno združenje, če ga je Komisija uvrstila na seznam interesnih organizacij, s katerimi se je treba posvetovati v imenu sektorja na podlagi člena 154 PDEU, in/ali sodeluje v evropskem sektorskem socialnem dialogu in/ali je zahtevalo posvetovanje na podlagi člena 154.

Opredelitev sektorja

Da se zagotovi mednarodna primerljivost ugotovitev, je avdiovizualni sektor za namene te študije opredeljen glede na Statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (NACE) (Rev. 2). Natančneje je ta

sektor označen s kodama iz NACE Rev.2, in sicer J.59 (Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi) in J.60 (Radijska in televizijska dejavnost).

Zaradi posebnih pogojev, v katerih deluje avdiovizualni sektor, ki v nekaterih državah temelji predvsem na podjetjih, ki zagotavljajo javne radijske in televizijske storitve, je bila sprejeta odločitev, da se v študijo kot organizacije delodajalcev vključijo podjetja, ki zagotavljajo javne radijske in televizijske storitve. Poleg tega so zaradi svoje pomembnosti za ta sektor vključena tudi nekatera zasebna podjetja, ki so člani „sektorskih“ evropskih združenj.

Gospodarsko ozadje

Značilnosti zaposlovanja

V skladu z anketo Eurostata o delovni sili (LFS) je bilo v EU 27 v drugem četrtletju leta 2012 v tem sektorju zaposlenih več kot 760 000 ljudi. Približno 60 % delavcev je moškega spola in 52 % jih ima visoko stopnjo izobrazbe (v primerjavi z 29 % vseh zaposlenih v EU), 21 % pa ima pogodbe o zaposlitvi za določen čas (v primerjavi z 12 % vseh zaposlenih v EU). V tem sektorju prevladujejo mala in srednje velika podjetja, zaradi česar je veliko samozaposlenih oseb, oseb, zaposlenih s krajšim delovnim časom, atipičnih zaposlitev in dela ob neugodnem času.

Najnovejša dogajanja

Po podatkih Eurostata gospodarska recesija ni hudo prizadela stopnje zaposlenosti v avdiovizualnem sektorju v EU 27 in na splošno je bila rast zaposlovanja sorazmerno stabilna. Vendar so na podsektorski in nacionalni ravni bistvene razlike. Medtem ko je bila rast zaposlovanja v radijski in televizijski dejavnosti na začetku krize leta 2009 visoka, se je na področju produkcije število zaposlitev zmanjševalo. Ko se je pozneje stopnja zaposlenosti na tem področju spet začela povečevati, pa je bilo v nasprotju s tem prizadeto zaposlovanje v radijski in televizijski dejavnosti.

Zastopanje interesov na nacionalni ravni

Sindikati

Skupaj je bilo opredeljenih 169 sektorskih sindikatov, ki so izpolnjevali merila za vključitev v študijo o reprezentativnosti, kar kaže na pluralnost sistema. Vseh 27 držav ima vsaj dva sektorska sindikata ali dve organizaciji zaposlenih, velika večina držav pa najmanj štiri. Izjema je Francija z 21 organizacijami, vključenimi v študijo, zaradi česar so francoski organi pozvali socialne partnerje, naj razjasnijo in poenostavijo sistem kolektivnih pogajanj.

Organizacije zaposlenih se zelo razlikujejo po številu članov, in sicer od več kot dveh milijonov (na primer nemški sindikat ver.di, čeprav niso vsi v tem sektorju) do le nekaj deset članov. Te velike razlike so posledica velikosti gospodarstva in obsega članskega področja, in ne toliko sposobnosti za pridobivanje članov.

Organizacije delodajalcev

Skupaj je bilo opredeljenih 148 sektorskih organizacij delodajalcev, ki so izpolnjevale merila študije; v to število je vključenih 47 javnih radijskih in televizijskih postaj. V štirih državah (Ciper, Češka, Estonija in Litva) je bila javna radijska in televizijska postaja edina vključena organizacija, druge sektorske organizacije delodajalcev, ki bi ustrezale okviru te študije, pa niso bile ugotovljene.

Le ena od 26 držav, za katere so bile zbrane informacije o področju sektorskih organizacij, ima samo eno organizacijo (Malta). Med zaposlenimi in delodajalci tako prevladuje pluralistični sistem združevanja, je pa bolj značilen za zaposlene kot za delodajalce.

Kolektivna pogajanja

V večini analiziranih držav je pokritost s kolektivnimi pogajanja zelo polarizirana in šibka. V približno četrtini držav, za katere so bili na voljo zadevni podatki (predvsem v državah s prakso pogajanja več delodajalcev), je pokritost s kolektivnimi pogajanja visoka, medtem ko je v vsaj polovici preučeni držav stopnja pokritosti zelo nizka. Visoko pokritost imajo zlasti skandinavske države (Danska, Švedska) ter Avstrija, Belgija, Francija in Italija.

Na obeh straneh tega sektorja del članskih organizacij ni vključen v kolektivna pogajanja. Na strani zaposlenih se ta delež giblje od petine pri organizaciji EURO-MEI do četrtine pri organizacijah EuroFia in

FIM ter tretjine pri organizaciji EFJ. Na strani delodajalcev dve tretjini članskih organizacij združenja AER in polovica organizacij združenja FIAPF ni vključenih v kolektivna pogajanja.

Evropska raven zastopanja interesov

Evropska združenja v avdiovizualnem sektorju, ki jih je Evropska komisija uvrstila na seznam organizacij socialnih partnerjev za posvetovanje v skladu s členom 154 PDEU, so EURO-MEI, EFJ, EuroFIA in FIM, ki zastopajo zaposlene, ter EBU, CEPI, AER in FIAPF, ki zastopajo delodajalce.

Med organizacijami zaposlenih ima EURO-MEI v 27 preučeni državah 45 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih jih 40 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih; EFJ ima 39 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih jih 23 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih; EuroFia ima 32 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih jih 24 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih; in FIM ima 26 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih jih 20 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih.

Med organizacijami delodajalcev ima EBU v 27 preučeni državah 46 neposredno včlanjenih organizacij od katerih jih 44 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih; CEPI ima 15 neposredno včlanjenih organizacij od katerih jih 10 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih; AER ima 9 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih 3 sodelujejo pri kolektivnih pogajanjih; in FIAPF ima 10 neposredno včlanjenih organizacij, od katerih jih 5 sodeluje pri kolektivnih pogajanjih.

Precej sektorskih organizacij delodajalcev v EU ni članov nobene evropske interesne organizacije, vključene v to študijo.

Sklepne ugotovitve

Analizi avdiovizualnega sektorja v EU 27 od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor sta pokazali, da so najpomembnejši predstavniki delodajalcev in zaposlenih v avdiovizualnem sektorju na ravni EU organizacije EURO-MEI, EFJ, EuroFIA in FIM na strani zaposlenih ter organizacije EBU, CEPI, AER in FIAPF na strani delodajalcev.

Dodatne informacije

Poročilo „*Representativeness of the European social partner organisations: Audiovisual sector*“ (Reprezentativnost evropskih organizacij socialnih partnerjev: avdiovizualni sektor) je na voljo na spletnem naslovu: <http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn1202044s/index.htm>.

Za več informacij se obrnite na Camillo Galli da Bino, uradnico za informiranje, na elektronskem naslovu: gdb@eurofound.europa.eu